

Úloha práva v branném systému ČSSR

Porozumět úloze práva při zabezpečování obranné funkce socialistického státu znamená poznat v obecném úlohu státu, podstatu jeho funkcí — zejména obranné funkce, pochopit úlohu práva především jako státního nástroje regulace vztahů ve společnosti a vzít v úvahu zákonitosti vývoje vojenství a jeho požadavky v současné etapě.

Podstatu státu určuje charakter ekonomické základny společnosti. Podstata státu se projevuje v jeho funkcích. Otázka funkcí státu je otázkou jeho základních úkolů, obecného směru jeho činnosti, určení a cílů. Funkce jsou dány jeho historickým posláním, pro něž vznikl a existuje, podávají především obecnou politickou charakteristiku jeho činnosti.

Vnější funkce státu je ovlivněna skutečností, že stát existuje ve vzájemných vztazích s jinými státy. Za existence imperialismu ve světě musí socialistický stát vykonávat funkci obrany, rozvíjet branný potenciál země, dělat zahraniční politiku, spolupracovat s ostatními socialistickými státy a podporovat boj za socialismus a mír ve světě. Socialistický stát plní vnější funkce především v závislosti na vývoji mezinárodních vztahů, na charakteru etapy společného vývoje.

Vznik socialistické soustavy států umožnit posílit vliv vnějších funkcí socialistického státu na mezinárodní vztahy a přinesl nový typ vztahů mezi státy. V podmínkách zabezpečování a rozvíjení světové socialistické soustavy plní socialis-

tický stát funkci spolupráce a vzájemné pomoci se zeměmi socialistické soustavy. Většina evropských socialistických států spojila na zásadách proletářského internacionalismu své síly a prostředky ke společné obraně a stvrdila to mezinárodně právním aktem — Varšavskou smlouvou.

Zvláštním atributem státu je státní moc schopná zabezpečit plnění úkolů ve výstavbě společnosti a při ochraně společenského řádu. Tomu slouží mechanismus státu, v němž se výrazně projevuje zvláštnost státu jako nástroje politické moci. Mechanismus státu uskutečňuje státní moc, její každodenní uplatňování. I diktatura dělnické třídy může plnit své historické úlohy jen pomocí mechanismu, který jí odpovídá. Mechanismus diktatury dělnické třídy se skládá ze státních orgánů a ze společenských organizací pracujících. Mechanismus státu i mechanismus diktatury dělnické třídy soustřeďuje svou činnost i k obraně a zabezpečuje ji svými specifickými prostředky. Základním faktorem ve výstavbě socialistické společnosti a její obrany je marxisticko-leninská strana a její vedoucí úloha v celém politickém systému organizace socialistické společnosti.

Ochranná funkce socialistického státu zahrnuje veškerou činnost státních i společenských organizací směřující k zabezpečení obranné schopnosti země. Z toho plyne, že obranná funkce socialistického státu působí na jeho vnitřní funkce a naopak. Zásadní význam z hlediska vojenství

má vzájemné působení obranné funkce, hospodářsko-organizační funkce a kulturně výchovné funkce. Při uskutečňování obranné funkce socialistického státu hraje svou roli i doba, kdy stát plní úkoly obrany. Je-li v podmínkách mírového rozvoje společnosti v popředí zejména hospodářsko-organizační a kulturně výchovná funkce, pak za války je na prvním místě funkce obrany státu. Stát se za války stává jednotným vojenským tělesem, jehož síly a prostředky a veškerá činnost jsou podřízeny požadavkům obrany.

Jedním z nástrojů socialistického státu k politickému řízení společnosti je právo. Právní normy v souladu s vůlí dělnické třídy podmíněné materiálními podmínkami

života společnosti představují soubor závazných pravidel chování v zájmu upravení socialismu, jeho rozvoje i obrany. Typickým znakem právních norem je, že jsou vydávány a zajišťovány organizační mocí společnosti — státem. Tvorba a realizace práva je i jedním z prostředků uskutečňování branné politiky socialistického státu. Obsahem právní regulace společenských vztahů při zabezpečování obrany jsou ty vojenskodoktrinální požadavky, které je nezbytné upravit právní normou.

Otázky státu, obrany a práva jsou organicky spjaty v branném systému ČSSR. Jejich řešení je zahrnuto do činnosti a jim odpovídajících institucí a směřuje k všestrannému zabezpečení obrany ČSSR.

Úloha a místo subjektů branné politiky ČSSR v právním řádu

Příprava obrany ČSSR je složitý a dlouhodobý proces, v jehož průběhu se dosahuje stanovené úrovně obranné schopnosti státu v souladu s vnitřními i vnějšími faktory. Je spjata v rámci vojenskopolitické koalice, má dlouhodobý a soustavný ráz, zajišťuje získání schopností a vlastností potřebných k úspěšnému vedení války, a to státu jako celku, jednotlivých prvků a složek jeho branného systému a do důsledku vzato každého občana.

Řízení příprav obrany ČSSR zahrnuje činnost orgánů státu, jejíž náplní je rozhodování o koncepci výstavby branného systému, o plánech a plánování obrany, o zásadních vojenskopolitických opatřeních a o jejich zabezpečení v zájmu obrany socialismu, a to ve vnitřní i koaliční vazbě. Dále zahrnuje nezbytnou operativní činnost k realizaci základních branných opatření. Řídící činnost státních orgánů v oblasti branného systému vychází z principů vojenské politiky KSČ.

Řízení příprav k obraně státu zapadá organicky do rámce obecných zásad řízení státu a celého jeho mechanismu. Vyžaduje však, aby byly přitom respektovány zvláštnosti, především princip přísného centralismu, zásady válečného modelu řízení státu a koaliční organismus v oblasti zabezpečování obrany.

Základem řízení obrany ve státním mechanismu ČSSR je soustava rad obrany. Její místo a úloha je vyjádřena v právním řádu.

Úvodem k jejímu objasnění je účelné vyjít ze zásady, která ve federativním státoprávním uspořádání ČSSR platí pro věci obrany. Obrana byla ústavním zákonem svěřena do výlučné působnosti federace.

V důvodové zprávě k ústavnímu zákonu č. 125/1970 Sb., kterým se mění a doplňuje ústavní zákon č. 143/1968 Sb. o československé federaci, byl charakterizován a vymezen pojem „obrana ČSSR“, a to v souladu s ústavním zákonem č. 10/1969 Sb. o Radě obrany státu, a zákonem č. 40/1961 Sb. o obraně ČSSR:

„Otázky obrany ČSSR řeší orgány Československé socialistické republiky v souladu se společnými zájmy českého a slovenského národa i všech národností. Soudobé vojenství vyžaduje, aby obrana ČSSR se stala věcí všech státních orgánů, hospodářských a společenských organizací, každého občana. **Řízení obrany ČSSR však musí být výlučně záležitostí vrcholných orgánů československé federace.**“

Páteří soustavy státních orgánů ČSSR jsou zastupitelské sbory, jimiž pracují lid vykonává státní moc (Federální shromáždění, Česká národní rada, Slovenská národní rada a národní výbory). Vzhledem k tomu, že řízení obrany je výlučnou záležitostí federace, odpovídají Federálnímu shromáždění z výkonu své funkce i subjekty branné politiky ČSSR v oblasti výkonu státní moci, jimiž jsou:

- Rada obrany státu,
- prezident ČSSR jako vrchní velitel ozbrojených sil,
- vláda ČSSR při zajišťování úkolů v oblasti obrany.

Federální shromáždění jako nejvyšší orgán státní moci a zákonodárný sbor ČSSR vykonává vliv na brannou politiku státu a její provádění v mezích ústavním zákonem stanovené působnosti zejména oblasti zákonodárné činnosti, při jedná-

ních o zásadních otázkách zahraniční a vnitřní politiky, o středně doboých plánech rozvoje národního hospodářství, o státním rozpočtu federace a o ostatních závažných záležitostech ČSSR. Federální shromáždění je oprávněno usnášet se o vypovězení války, je-li ČSSR napadena nebo je-li třeba plnit mezinárodní smluvní závazky o společné obraně proti napadení. Obě sněmovny Federálního shromáždění (Sněmovna lidu a Sněmovna národů, zřídily pro oblast obrany ČSSR jako své iniciativní a kontrolní orgány branné a bezpečnostní výbory.

Rada obrany státu byla zřízena ústavním zákonem č. 10/1969 Sb. o Radě obrany státu, aby určovala v souladu s linií vytyčenou KSČ hlavní směry přípravy a organizace obrany ČSSR. Ustavením Rady obrany státu vznikl státní orgán, který schvaluje koncepci a zásadní opatření k systematické a komplexní přípravě státu na možné válečné střetnutí a který bude v mimořádných situacích ohrožení ČSSR a za války rozhodovat a přijímat potřebná opatření spojená s vedením války. Rada obrany státu a její členové odpovídají za výkon své funkce Federálnímu shromáždění. Členy Rady obrany státu jmenuje a odvolává prezident ČSSR. V případě nenadálého napadení ČSSR, které znemožňují na určitou dobu činnost předsednictva Federálního shromáždění nebo vlády ČSSR, činí Rada obrany státu nezbytná a neodkladná opatření k obraně, jež by jinak příslušela těmto orgánům. Sekrétářem Rady obrany státu je náčelník generálního štábu a funkci sekretariátu vykonává generální štáb ministerstva národní obrany.

Ke vzniku Rady obrany státu, která byla ustanovena s účinností ústavního zákona č. 10/1969 Sb., tj. dnem 1. března 1969, můžeme z hlediska vojenského uvést, že pro způsob vrcholného státního řízení otázek obrany platí zásada, že se těmito otázkami zabývá užší kolektiv státních činitelů, kteří pro výkon své funkce musí znát celkovou strategickou koncepci státu pro případ války i koncepci plánu obrany státu jako celku a kteří by mohli o těchto otázkách rozhodovat se znalostí problému při zachování nezbytné operativnosti v mimořádných případech a situacích a při zachování požadavků nejvyššího utajení. To odpovídá i zájmům obrany ČSSR i obranné koalici socialistických států, vytvořené na základě Varšavské smlouvy.

Rada obrany státu je oprávněna ukládat k provedení svých rozhodnutí úkoly federálním ministerstvům a ostatním federálním ústředním orgánům státní sprá-

vy. Rada obrany státu řídí rady obrany republik. Ústavním zákonem č. 10/1969 Sb. o Radě obrany státu byl vytvořen i podklad pro fungování soustavy rad obrany v republice, kraji a okrese. Tím byly dány předpoklady k ucelenému, všeobecnému a soustavnému řízení obrany v míru i ve válce.

Prezident ČSSR je v čele ČSSR, volí ho Federální shromáždění, jemuž je za výkon své funkce odpovědný. Ústavním zákonem mu byla svěřena funkce vrchního velitele ozbrojených sil. Prezident ČSSR podle ústavního zákona vyhlašuje na návrh vlády ČSSR válečný stav a na základě rozhodnutí Federálního shromáždění vypoví dá válku, je-li ČSSR napadena nebo je-li třeba plnit mezinárodní smluvní závazky o společné obraně proti napadení. Ve vztahu k Radě obrany státu má právo vyžádat si její svolání, účastnit se jejích schůzí a předsedat jim. Má též právo navrhnout Radě obrany státu vhodná opatření k o braně ČSSR, požadovat od předsedy Rady obrany státu a jejích jednotlivých členů zprávy a projednávat s nimi, které úkoly je třeba řešit.

Vláda ČSSR je nejvyšším výkonným orgánem státní moci ČSSR. Za výkon své funkce odpovídá Federálnímu shromáždění. Je povinna po svém jmenování prezidentem ČSSR předstoupit před Federální shromáždění na jeho nejbližší schůzi, předložit mu svůj program a požádat je o vyslovení důvěry. Vláda ČSSR zajišťuje plnění úkolů federace i v oblasti obrany ČSSR. Ve vztahu vlády ČSSR k Radě obrany státu se vychází z toho, že vláda při zabezpečování obrany vychází ze závěru Rady obrany státu a v souladu s jejími rozhodnutími zabezpečuje potřebná opatření k budování branného systému a k dalším přípravám státu k obraně. Ústavní zákon dal oprávnění předsedovi Rady obrany státu zúčastnit se schůzí vlády ČSSR a vyjadřovat svá stanoviska z hlediska obrany státu k projednávaným návrhům.

Kromě uvedených subjektů branné politiky ČSSR působí jako důležitý její činitel **Ministerstvo národní obrany**. Jeho místo a úkoly stanoví zákon č. 133/1970 Sb. o působnosti federálních ministerstev. Ministerstvo národní obrany je federálním ústředním orgánem státní správy pro zabezpečování obrany ČSSR a orgánem pro řízení a velení Čs. lidové armády. Zabezpečuje realizaci vojenské politiky ČSSR v Čs. lidové armádě a navrhuje potřebná opatření vládě ČSSR, Radě obrany státu a prezidentu ČSSR jako vrchnímu veliteli ozbrojených sil ČSSR.

Ministerstvo národní obrany jako orgán zabezpečování obrany ČSSR především zpracovává návrhy na komplexní výstavbu branného systému ČSSR, návrh plánu obrany ČSSR, návrh komplexního plánu výstavby Čs. lidové armády a dalších základních opatření s tím souvisejících, rozpracovává základní otázky války a vojenské vědy a rozvíjí vědeckou činnost pro potřebu branného systému ČSSR, zpracovává základní otázky branné výchovy a přípravy obyvatelstva a navrhuje opatření k její realizaci.

Ministerstvo národní obrany, jako orgán řízení a velení Čs. lidové armády, zejména řídí výstavbu Čs. lidové armády, zabezpečuje její všestrannou připravenost,

nepřetržitě velení vojskům a další opatření směřující ke splnění jejich úkolů.

Pro novou kvalitu funkce ministerstva národní obrany, stanovenou zákonem ve vztahu k brannému systému, je nezbytné vytvářet všestranné předpoklady, a to i v souvislosti s funkcí generálního štábu jako sekretariátu Rady obrany státu. Vztahy a úkoly ministerstva národní obrany v branném systému vyžadují tradiční pojetí působnosti ministerstva a soustřeďovat úměrné úsilí na obou hlavních směrech činnosti, jak vyplynuly ze zákona: ministerstva jako orgánu zabezpečování obrany ČSSR a jako orgánu pro řízení a velení Čs. lidové armády.

Právní regulace v jednotlivých oblastech branného systému

A. Vojenská oblast, oblast ochrany bezpečnosti

Budování ozbrojených sil a zvyšování jejich připravenosti je základním opatřením ve výstavbě branného systému ČSSR. Právní regulace zásad budování ozbrojených sil je obsahem branného zákona č. 92/1949 Sb., ve znění zákona č. 19/1958 Sb., jímž se mění a doplňuje branný zákon. Branný zákon upravuje úkoly, složení a organizaci ozbrojených sil a brannou povinnost občanů. V budování ozbrojených sil jsou brána na zřetel dvě hlediska: ozbrojené síly jako organická součást socialistického státu a jako specifický ozbrojený organismus mající relativně autonomní vývoj. Branný zákon stanoví, že československý lid buduje ozbrojené síly k obraně svobody a nezávislosti ČSSR, jakož i k ochraně socialistického zřízení a výstavby socialismu, jako součást socialistického zřízení. Československý lid se zúčastní lidové obrany vlasti spočívající na zásadě, že ČSSR je pevně zajištěna socialistickým zřízením a spojeneckými svazky s SSSR a ostatními socialistickými státy. Z takto vyjádřeného poslání ozbrojených sil vyplývá spjatost vnější a vnitřní funkce ozbrojených sil. Vnější funkce ozbrojených sil je branným zákonem formulována jako úkol odvrátit ozbrojenou silou napadení nebo ohrožení ČSSR vnějším nepřítelem a bojovat za samostatnost, celistvost a jednotu státu, socialistické zřízení a plnit úkoly plynoucí ze spojeneckých závazků ČSSR. Vnitřní funkce je právně vyjádřena branným zákonem úkolem spolupůsobit při udržování veřejného klidu, pořádku a bezpečnosti uvnitř státu. Podle branného zákona tvoří ozbrojené síly vojsko jako jejich základ a veřejné ozbrojené sbory, které určí vláda, části

těchto sborů nebo jednotliví jejich příslušníci, pokud podle branného zákona nebo zvláštních předpisů podléhají vojenskému velení. Právní stav v současné praxi znamená, že ozbrojené síly tvoří v míru Čs. lidová armáda, vojenské útvary civilní obrany a další vojenské jednotky v oboru působnosti federálního ministerstva vnitra. Příslušníky ozbrojených sil v míru jsou pouze vojáci. Za branné pohotovosti státu by bylo možné rozšířit ozbrojené síly o příslušníky veřejných ozbrojených a ochranných sborů jejich povoláním k zvláštní službě a o osoby povolané k osobním úkonům pro potřeby ozbrojených sil. Branný zákon zmocňuje ministerstvo národní obrany, pokud věc nenáleží prezidentu ČSSR nebo není již upravena jiným zákonem, k úpravě vztahů mezi vojáky, k vnitřní organizaci ozbrojených sil i k stanovení způsobu, jakým se vykonává vojenský výcvik a vojenská služba vůbec. Pokud jde o teritoriální orgány, upravuje branný zákon postavení místních vojenských správ, jímž je svěřeno oprávnění vydávat rozhodnutí o opatření podle branného zákona.

Nedílnou součástí branného systému ČSSR je **civilní obrana** jako relativně samostatná oblast, budovaná na struktuře státních a hospodářských orgánů, zahrnující všechny sféry společenské činnosti s vlastní soustavou útvarů a jednotek a řídicími orgány. Zákon č. 40/1961 Sb. o obraně ČSSR, který značně rámcově upravil vztahy k soustavě civilní obrany, stanovil, že tato zahrnuje opatření k zabezpečení ochrany a obrany obyvatelstva před následky nepřátelských vzdušných útoků, k vytvoření podmínek pro plynulý chod hospodářského života při nepřátelských vzdušných útocích a k odstranění následků těchto útoků. Opatření civilní obrany

jsou organizačního, operačního, technického, materiálního i jiného charakteru. Řízení civilní obrany svěřil zákon č. 40/1961 Sb. o obraně ČSSR ministru vnitra. Zákon č. 133/1970 Sb. o působnosti federálních ministerstev stanovil, že federální ministerstvo vnitra je orgánem pro řízení a velení vojsk ministerstva vnitra a pro řízení přípravy civilní obrany. Federální ministerstvo vnitra je velitelem civilní obrany ČSSR, jeho výkonným orgánem je štáb civilní obrany ČSSR. Ministr vnitra ČSR a ministr vnitra SSR jsou veliteli civilní obrany národních republik a mají k dispozici jako výkonné orgány štáby civilní obrany ČSR a SSR. Řídící soustava orgánů civilní obrany pokračuje na stupních národních výborů a předsedy jako veliteli civilní obrany a štáby civilní obrany národních výborů. Úkoly civilní obrany plní i složka ozbrojených sil — vojsko civilní obrany, které je v souladu s ustanovením branného zákona v podřízenosti ministra vnitra. Pokud jde o rozhodování ve věcech civilní obrany, stanovil ústavní zákon č. 10/1969 Sb. o Radě obrany státu, že Rada obrany státu schvaluje základní opatření civilní obrany, což platí v odpovídající míře a rozsahu i na ostatních stupních rad obrany.

Z bezpečnostní oblasti vstupuje do branného systému ta činnost, která směřuje k zabezpečování obranné funkce ČSSR. Rozhodující podíl na této činnosti má **Sbor národní bezpečnosti**, jehož úkoly vymezuje zákon č. 70/1965 Sb. o Sboru národní bezpečnosti. Mezi těmito úkoly je zajištění ochrany socialistického společenského a státního zřízení, odhalování a zneškodňování nepřátelské činnosti namířené proti ČSSR, zabezpečení ochrany státních hranic, objektů zvláštní důležitosti, zajištění ochrany veřejného pořádku, zabezpečení bezpečnosti a plynulosti silničního provozu apod. Důležitou institucí v bezpečnostní oblasti branného systému je federální ministerstvo vnitra jako federální ústřední orgán státní správy pro oblast vnitřního pořádku a bezpečnosti. Ministerstvo podle zákona č. 133/1970 Sb. o působnosti federálních ministerstev připravuje koncepci, zaměření a hlavní úkoly Sboru národní bezpečnosti, vojsk ministerstev vnitra a civilní obrany a zásady organizace, jednotného výkonu služby a soustavy politické a odborné přípravy příslušníků Sboru národní bezpečnosti a vojsk ministerstva vnitra. Federální ministerstvo vnitra řídí Státní bezpečnost a ve vymezeném rozsahu Veřejnou bezpečnost.

Na úseku trestní ochrany zájmů obrany ČSSR funguje **soustava prokuratur a**

soudů včetně národních ministerstev spravedlnosti, která v souladu se zákony působí svou činností rovněž k zabezpečování obranné funkce socialistického státu.

Důležitým činitelem v branném systému ČSSR jsou **Lidové milice** jako ozbrojený sbor KSČ řízený ústředním výborem KSČ. Lidové milice se podílejí na bezpečnostních akcích k ochraně socialistického společenského zřízení v součinnosti s orgány Sboru národní bezpečnosti a uskutečňují přípravu k plnění úkolů obrany na teritoriu ČSSR. Velitelem Lidových milic je generální tajemník ÚV KSČ. Jeho výkonným orgánem je Hlavní štáb Lidových milic ČSSR.

B. Oblast národního hospodářství

Ekonomika státu je rozhodujícím a limitujícím činitelem ve výstavbě branného systému. Ovlivňuje rozsah a kvalitu ozbrojených sil, stupeň jejich bojové připravenosti a spolu s lidskými zdroji ohraničuje aktivní účast státu v ozbrojeném zápase. Ekonomika rovněž určuje možnosti příprav teritoria na válku, jeho odolnost proti působení nepřítele, rozsah zajištění ochrany obyvatelstva, podniků, závodů a ostatních důležitých zařízení, vytváření zásob nezbytných pro zajištění chodu národního hospodářství, pro výživu a zdravotnickou ochranu obyvatelstva za války. Přípravy k obraně v ekonomice zahrnují opatření k zajištění vojenské techniky a ostatních potřeb ozbrojených sil, opatření civilní obrany a branné přípravy v podnicích a na závodech, hospodářskomobilizační přípravy a opatření k obraně a ochraně důležitých objektů.

Z hlediska právní regulace zájmů obrany v ekonomice jde o zabezpečení dodávek výrobků a investic pro účely obrany a dále o opatření v národním hospodářství zajišťující jeho přesun na válečné koleje a jeho fungování za války.

Zajišťování materiálních potřeb obrany se koná v zásadě prostřednictvím státního plánu a na jeho podkladě uzavíráním hospodářských smluv. Hospodářský zákoník stanoví povinnost plánovacími akty zabezpečovat dodávky a poddodávky pro zajištění obranyschopnosti státu. Hospodářský zákoník a prováděcí předpisy k němu vydané preferují dodávky pro obranu. Zvláštní povaha dodávek pro obranu má svůj odraz i v tom, že o případných sporech mezi dodavateli a odběrateli rozhoduje vojenská složka státní arbitráže.

Ze zákona č. 40/1961 Sb. o obraně ČSSR vyplývá direktiva, že „veškeré ná-

rodní hospodářství je plánovitě řízeno tak, aby byla mohutným rozvojem výroby zabezpečena obranyschopnost země". Vzhledem k tomu, že válečná ekonomika se liší od mírového rozvoje národního hospodářství, předpokládá zákon i nezbytné změny v řízení ekonomiky. Za branné pohotovosti státu mohou vláda nebo orgány jí zmocněné rozhodnout o změnách v řízení národního hospodářství a o zvláštní úpravě výroby, oběhu a spotřeby věcných prostředků, aby byly náležitě zabezpečeny potřeby obrany ČSSR. K zajištění chodu válečného hospodářství umožňuje zákon uložit občanům pracovní povinnost (pracovní úkoly a osobní úkony). Vláda je zákonem zmocněna za branné pohotovosti státu upravovat pracovní poměry, zejména jejich vznik a zánik, pracovní dobu a jiné pracovní podmínky. K materiálnímu zajištění potřeb obrany stanoví zákon č. 40/1961 Sb. o obraně ČSSR, že za branné pohotovosti zabezpečuje stát potřeby obrany věcnými prostředky z národního majetku a dbá, aby jich bylo plně využito ke splnění úkolů obrany. Nepostačí-li věcné

prostředky z národního majetku, může být za branné pohotovosti státu každému uloženo poskytnout k účelům obrany potřebné věcné prostředky, které má v držení. Závažné je i ustanovení zákona, které sleduje zájmy ochrany důležitých hospodářských objektů a obsahuje povinnost dbát při výstavbě podniků a zařízení a při rozmístňování výroby zájmů obrany ČSSR.

Důležitou institucí v zabezpečování příprav k obraně ČSSR v národním hospodářství je **Státní plánovací komise**, která v souladu se zákonem č. 133/1970 Sb. o působnosti federálních ministerstev plní funkci federálního ústředního orgánu státní správy pro národohospodářské plánování a rozvíjení soustavy plánovitěho řízení národního hospodářství. Státní plánovací komise organizuje celkový proces vypracování zajišťování a kontroly plnění státních plánů rozvoje národního hospodářství ČSSR, včetně zvláštní části státních plánů. Do působnosti Státní plánovací komise spadají i hospodářskomobilizační přípravy a ostatní opatření k obraně v ekonomice.